

Antonio Machado, *Antología*

⇒ L'autor

Antonio Machado (Sevilla 1875 - Colliure, Rosselló 1939). El poeta andalús va viure la seva infantesa a Sevilla, traslladant-se el 1883 tota la família a Madrid. El seu germà fou Manuel Machado, també poeta, amb qui va col·laborar en moltes ocasions. Se l'adscriu a la Generació del 98, perquè la seva obra constitueix la versió lírica dels temes, de l'actitud espiritual i de la consciència dels homes que la formaren. Estudià a la Institución Libre de Enseñanza, es doctorà en lletres a Madrid i assistí als cursos de filosofia de Bergson, a la Sorbona. Machado va traslladar-se a París el 1899 on va treballar com a traductor. A la seva tornada fou catedràtic de francès als instituts de Sòria (1907) —on es casà amb Leonor Izquierdo, que morí al cap de poc temps—, Baeza (1912), Segòvia (1919) i Madrid (1931). Als inicis de la guerra civil restà a Madrid, tot participant en l'elaboració de publicacions republicanes. Fugint del setge, es refugià a València i a Barcelona, i al gener del 1939, s'exilià a Colliure on va morir al poc temps de la seva arribada.

⇒ L'obra

Machado va escriure els seus primers textos i poemes a revistes com *Electra*, *La Caricatura* o *Helios*, als inicis del segle XX. Rebutjà la influència del modernisme hispanoamericà i s'adscriu al que anomenà "poesia eterna", és a dir, mancada de qualsevol mena de retòrica. A la vegada, defensà un apropament a aquest gènere més intuïtiu que intel·lectual. Trobà el seu precedent immediat en Bécquer i a la seva obra es reconeix la forta influència del poeta Rubén Darío, amb qui va coincidir a la seva estança a París. Escriví algunes peces teatrals en col·laboració amb el seu germà Manuel.

No prou valorat en vida pels poetes de la Generació del 27, vers el 1950 començà un intens corrent reivindicatiu de la seva obra. En la seva poesia podem distingir les etapes de la conquesta de la simplicitat, la soriana i l'andalusa, que corresponen a tres interpretacions diferents dels temes i de la realitat. La primera etapa (*Soledades*, 1903, i *Soledades, galerías y otros poemas*, 1907) és vinculada al romanticisme més pur; la segona (*Campos de Castilla*, 1912) constitueix la descoberta de la terra castellana i la seva visió històrica simbolitzada en el paisatge, gairebé tel·lúric, de Sòria. Allà troba, conjuntament amb l'amor de Leonor, la seva pàtria espiritual. A la tercera etapa (*Nuevas canciones*, 1925, i el que hi ha inclòs a *Poesías completas*, 1928, més la producció apareguda en revistes i publicacions diverses), al mateix temps que empra les formes d'inspiració popular, tot és convertit en somni i en record enmig de la gran solitud que envaeix el poeta.

Machado, Antonio. *Antología*. Barcelona: Plaza & Janés, 2001.

En aquesta antologia hi ha recollits poemes de les diverses etapes i obres de Machado. Està estructurada en vuit subtítols molt explícits: “Tiempo de vida y de muerte”, “Amoríos y erotismo”, “Leonor”, “Guiomar”, “Soliloquios”, “Paisajes con figuras”, “Retratos”, “Coplas”, “Proverbios y Cantares”.

⇒ Obres

Poesia:

Soledades (1903)
Soledades. Galerías. Otros poemas. (1907)
Campos de Castilla (1912)
Páginas escogidas (1917)
Poesías completas (1917)
Nuevas canciones (1928)
 2ª. Edició de *Poesías completas* (1928)
 3ª. Edició de *Poesías completas* (1933)

Teatre:

Desdichas de la fortuna o Julianillo Valcárcel (1926)
Juan de Mañara (1927)
Las adelfas (1928)
La Lola se va a los puertos (1929)
La prima Fernanda (1931)
La duquesa de Benamejí (1932)

⇒ Bibliografía a la nostra biblioteca

- ☞ *Campos de Castilla 1907-1917*. Madrid: Cátedra, 2003 **P 834 Mac**
- ☞ *Los Complementarios* Madrid Cátedra, 1987 . **N 834 Mac**
- ☞ *Juan de Mairena* Madrid: Cátedra, 2004 **N 834 Mac**
- ☞ *Nuevas canciones y de un cancionero apócrifo* Madrid: Castalia, 1980 **P 834 Mac**
- ☞ *Poesías completas* Madrid: Espasa Calpe, 2006
- ☞ *Soledades Galerías Otros poemas* Madrid: Cátedra, 1993 **P 834 Mac**
- ☞ *Antología*. Selecció de Jordi Virallonga. Barcelona: Plaza & Janés, 2001. **P 834 Mac**
- ☞ *Epistolario*. Barcelona: Octaedro, 2009. **N 834 Mac**
- ☞ *Escritos dispersos: 1893-1936*. Edició de Jordi Doménech. Barcelona: Octaedro, 2009. **N 834 Mac**
- ☞ *Desdichas de la fortuna o Julianillo Valcárcel ; Juan de Mañara*. Madrid: Espasa Calpe, DL 1991. **T 834 Mac**
- ☞ *Cantando a Machado* [CD]. Madrid: Factoría Autor, 2005. CD 090.7A
- ☞ Serrat, Joan Manuel. [CD]. *Dedicado a Antonio Machado, poeta* . Madrid: BMG, 2000. **CD 091.7SER**

Sobre la seva obra:

- ☞ Senabre Sempere, Ricardo. *A. Machado y J.R. Jiménez: poetas del siglo XX*. Madrid: Anaya, 1991. 834.3(Mac) Sen
- ☞ González, Ángel. *Antonio Machado*. Madrid: Alfaguara, cop. 1999. 834.3(Mac) Gon
- ☞ Tuñón de Lara, Manuel. *Antonio Machado, poeta del pueblo*. Barcelona: Laia, 1981. 834.3(Mac) Tun
- ☞ Alonso, Monique. *Antonio Machado: poeta en el exilio*. Barcelona: Anthropos, 1985. 834.3(Mac) Alo
- ☞ Gibson, Ian. *Cuatro poetas en guerra*. Barcelona: Planeta, 2007. 9(46)"19" Gib
- ☞ Ollero Bañuelos, Alfonso. *Machado, una vida de poesía: trayectoria poética de Antonio Machado*. Zaragoza: Mira, 2007. 834.3(Mac) Oll
- ☞ Gibson, Ian. *Ligero de equipaje: la vida de Antonio Machado*. Madrid [etc.]: Aguilar, cop. 2006. 92(Mac) Gib

⇒ A Internet:

- ☞ *Antonio Machado. Biografía, a:*
http://www.cervantes.es/bibliotecas_documentacion_espanol/biografias/pekin_antonio_machado.htm
- ☞ *Web de la Revista de Estudios sobre Antonio Machado:*
www.abelmartin.com
- ☞ *Espai web dedicat a la literatura i l'ensenyament Aula de letras*
<http://www.auladeletras.net/comprender/MACHADO/menu.htm>